



06.04.2020

Asia/6

## § 237

### Valtuutettu Maria Ohisalón toivomusponsi nuorten aloitekanavan uudistamisesta

HEL 2019-005122 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.3.2019 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

#### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

#### Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054  
leena.mickwitz(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Otteet

**Ote**  
Ponnen ehdottaja

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Käsitellessään 24.2.2019 nuorten aloitteita kaupunginvaltuusto hyväksyi Maria Ohisalón ehdottaman toivomusponnen, jossa edellytettiin selvittävien mahdollisuuksia uudistaa nuorten aloitekanava nuorten toiveiden pohjalta.

Kun kaupunginvaltuusto käsitteli 24.4.2019 nuorten aloitteita, nosti nuorisoneuvosto lausunnossaan esille useita kehittämiskohteita. Tämän lausunnon ja muun nuorilta saadun palautteen pohjalta on mm. laadittu uusi ohje aloitteisiin vastaamiseksi. Ohje on tarkoitettu toimialojen valmistelijoiden käyttöön. Nuorisoneuvoston lausunnossa syksyllä 2019 todettiinkin vastausten laadun parantuneen, vaikka kehitettävää järjestelmässä edelleen on.



Nuorten aloitteet ovat osa nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutia. Ruutia kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Tässä yhteydessä on mm. työstetty kuvallista mallinnusta helsinkiläisnuorten vaikuttamisjärjestelmästä. Mallinnuksesta ilmenee, mitä valmiita vaikuttamisen prosesseja kaupungissa on tarjolla ja mitä kanavia helsinkiläisnuori voi aktiivisesti hyödyntää. Mallinnuksen avulla myös oppilaitosten opettajat saavat selkeän koosteen siitä, mitä vaikuttamisen mahdollisuuksia helsinkiläisillä nuorilla kaupungissa on.

Oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä keväällä 2019 ideoitiin ja työstettiin oppilaitoksiin jaettava osallisuuden käsikirja, jossa havainnollistetaan oppilaskuntien toimintaa ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viestintää ja ohjausta suunnataan erityisesti oppilaskuntien hallitusten ohjaaville opettajille sekä yhteiskuntaopin opettajille. Heille kuvataan nuorten aloitejärjestelmän tavoitetta ja toimintaa. Opettajien osaamista nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksista ja muodoista syvennetään syksyllä 2020 järjestettävillä oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä, joiden yhtenä teemana on nuorten vaikuttamisen mahdollisuudet Helsingissä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä työ nuorten aloitejärjestelmän kehittämiseksi monipuolisemmaksi ja helpommin lähestyttävemmäksi. Nuorten aloitteiden käsittelyn seuranta ja aloitteista viestimistä voidaan jatkossa helpottaa myös digitaalisesti. Munstadi-sivustoa ollaan parhaillaan uudistamassa Nuorten Helsinki -sivustoksi. Tässä yhteydessä myös nuorten aloitteiden jättämisen ja seurannan digitaalinen käyttöliittymä suunnitellaan uudestaan. Keskeistä on myös, että aloitteisiin vastaavat asiantuntijat ovat yhteydessä nuoriin aloitteiden tekijöihin ja mahdollistavat näin prosessin avaamisen ja sen jatko-seurannan nuorille.

Toivomusponnosta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kasvatusta- ja koulutuslautakunnan lausunnot, joihin vastaus pohjautuu.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnien johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054  
leena.mickwitz(a)hel.fi



## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Otteet

### Ote

Ponnen ehdottaja

### Otteen liitteet

Esitysteksti

## Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.3.2020

HEL 2019-005122 T 00 00 03

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa seuraavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponnesta nuorten aloitkekanavan uudistamisesta:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään oppijoiden aktiiviseen kansalaisuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen kasvaminen tärkeäksi. Toimialalla on tunnistettu olennaisiksi asioiksi kehittää Ruuti-vaikuttamisjärjestelmää yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa, selkeyttää kouluille, minkälaisia vaikuttamismahdollisuuksia helsinkiläisnuorilla on sekä ottaa nuorten aloitteiden tekijät prosessin alusta asti mukaan selvitystyöhön.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kehitetään aktiivisesti Ruuti-vaikuttamisjärjestelmää ja erityisesti sen havainnollistamista kaupunkilaisille. Toimiala on yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa työstänyt kuvallista mallinnusta helsinkiläisnuorten vaikuttamisjärjestelmän selkeyttämiseksi oppilaitoksille. Mallinnuksesta ilmenee, mitä valmiita vaikuttamisen prosesseja kaupungissa on tarjolla ja mitä kanavia helsinkiläisnuori voi aktiivisesti hyödyntää. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa tehtävässä yhteistyössä on vahvistettu vaikuttamisen kanavien ja keinojen mallintamista nuorille, jotta helsinkiläisten nuorten olisi helppo tarttua erilaisiin kaupungin tarjoamiin mahdollisuuksiin vaikuttaa. Suunnittelua ja tarkennuksia on tehty siihen, miten aiheesta viestitään oppilaitoksille ja kuinka kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimivat yhteistyössä lukuvuoden aikana. Mallinnuksen avulla myös oppilaitosten opettajat saavat selkeän koosteen siitä, mitä vaikuttamisen mahdollisuuksia helsinkiläisillä nuorilla kaupungissa on.



Demokratiakasvatus kuuluu olennaisesti niin perusopetuksen kuin lukiopetuksenkin opetussuunnitelmiin sekä Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkinnon perusteisiin. Helsingiläisnuoret harjoittelevat yhteiskunnallista päätöksentekoa, vaikuttamista ja osallisuutta monipuolisesti. Sekä perusopetuksessa että toisella asteella on paljon erilaisia käytäntöjä ja työryhmiä, joissa oppijat suunnittelevat ja kehittävät oppilaitoksen toimintaa. Oppijoille pyritään mahdollisimman monipuolisesti havainnollistamaan erilaisia tapoja vaikuttaa ja tuoda esiin omia ajatuksia. Oppilaitoksissa myös kannustetaan oppijoita aktiivisesti osallistumaan ja kehittämään lähiympäristönsä toimintaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käydään jatkuvasti nuorten kanssa keskustelua nuorten vaikuttamisen vahvistamisesta ja keinoista tarttua yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä keväällä 2019 ideoitiin ja työstettiin oppilaitoksiin jaettava osallisuuden käsikirja, jossa havainnollistetaan eri tavoin oppilaskuntien toimintaa ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viestintää ja ohjausta suunnataan erityisesti oppilaskuntien hallitusten ohjaaville opettajille sekä yhteiskuntaopin opettajille. Heille kuvataan nuorten aloitejärjestelmän tavoitetta ja toimintaa. Toimialalla syvennetään opettajien osaamista vaikuttamisen mahdollisuuksista ja muodoista syksyllä 2020 järjestettävissä oppilas- ja opiskelijakuntapäivissä. Päivien aiheena on käsitellä nuorten vaikuttamista ja vaikuttamisen mahdollisuuksia Helsingissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä, että nuoret tarttuvat heitä kiinnostaviin asioihin ja haluavat puuttua epäkohtiin. Eräs kanava tällaiseen on nuorten aloitejärjestelmä. Nuorten aloitejärjestelmää kehitetään parhaillaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla monipuolisemmaksi ja helpommin lähestyttävämmäksi. Tässä kehitystyössä on kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ollut aktiivisesti mukana. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varmistetaan, että aloitteisiin vastaavat asiantuntijat ovat yhteydessä nuoriin aloitteiden tekijöihin ja mahdollistavat näin prosessin avaamisen ja sen jatkoseurannan nuorille. Aloitejärjestelmän lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kannustetaan nuoria tarttumaan asioihin jämäkästi ja olemaan myös suorassa vuorovaikutuksessa asiantuntijoihin. Toimialalla pidetään tärkeänä, että nuori saa vastauksen esittämiinsä kysymyksiin ja into vaikuttaa ei laimene prosessin varrella.

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889  
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2019 § 170

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alv.nro**

F102012566



HEL 2019-005122 T 00 00 03

## Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten aloitekanavaa on kehitetty ja kehitetään jatkossakin nuorten toiveiden ja palautteiden pohjalta.

Osana nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutia toimivan nuorten aloitejärjestelmän tavoitteena on kannustaa 13–17-vuotiaita helsinkiläisiä osallistumaan kunnalliseen päätöksentekoon. Aloitteet myös tuovat kaupungille ajankohtaista tietoa nuorten toiveista, huolista ja ideoista. Nämä lähtökohdat heijastuvat myös nuorten aloitteiden käsittelyssä: prosessit poikkeavat jonkin verran hallintosäännössä tarkoitettujen kunnan jäsenten aloitteiden käsittelytavoista. Nuorten aloitejärjestelmä on kehittyvä toiminto, jota uudistetaan jatkuvasti paremmin nuoria palvelevaksi.

Nuorten aloitejärjestelmää koskevassa, kaupunginvaltuustolle 24.4.2019 antamassaan lausunnossa Helsingin nuorisoneuvosto nostaa esiin useita kehittämiskohteita. Lausunnon ja muiden nuorilta saadun palautteen pohjalta laadittiin kaupungissa toukokuussa 2019 toimialojen valmistelijoiden käyttöön uusi ohje nuorten aloitteisiin vastaamisesta. Nuorten aloitteisiin vastauksia valmistelevat löytävät ohjeen Helsingin asianhallintajärjestelmä Ahjosta. Nuorisoneuvosto voi osallttaa viedä toimialoille tietoa aloitevastausten valmisteluohjeesta sekä hyvistä vastauskäytännöistä esimerkiksi omissa toimialaryhmissään.

Nuorten aloitteiden toteutumisen seurannan ja siitä tiedottamisen puute nousee esiin nuorisoneuvoston 24.4.2019 antamassa lausunnossa. Haasteet on kaupungissa tunnistettu. Kunkin aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteiden edistymisestä pystyy raportoimaan vain se toimiala tai palvelu, jonka toimintaan aloite kuuluu. Aloitteiden toteutumisen seurannan ja siitä tiedottamisen tulee siis olla kaupungin kaikkien toimialojen vastuulla.

Nuorten aloitteiden etenemistä ja siitä viestimistä voidaan tulevaisuudessa osaltaan helpottaa digitaalisesti. Nuorisopalveluiden Munstadi-sivusto, jonka osana nuorten aloitekanava toimii, on parhaillaan uudistumassa laajasti Nuorten Helsinki -sivustoksi. Tässä yhteydessä myös nuorten aloitteiden jättämisen ja seurannan digitaalinen käyttöliittymä suunnitellaan uudestaan. Yksi vaihtoehto on rakentaa nuorten aloitesivusto toimimaan vuorovaikutteisella Decidim-alustalla, joka on vuonna 2019 otettu käyttöön Helsingin osallistuvan budjetoinnin sekä nuorten RuutiBudjetin alustana.



Nuorten aloitteita koskevassa lausunnossaan 24.4.2019 nuorisoneuvosto nostaa esiin myös sen, että nykyisellä aloitesivulla ei ole tietoa saatavilla ruotsiksi. Nuorten esityksen pohjalta nykyinen sivusto käännettiin toukokuussa 2019 ruotsiksi, ja myös aloitelomake on nyt saatavilla ruotsinkielisenä. Uudelle Nuorten Helsinki -sivustolle Ruudin palvelut tulevat molemmilla kotimaisilla kielillä.

Asiakaslähtöisyyden kehittäminen on sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan että koko kaupungin strateginen painopiste. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla asiakaslähtöisyyttä tuetaan palvelupolkujen kuvauksella. Nuorten aloitejärjestelmä on yksi palvelu, josta tuotetaan vuoden 2019 aikana palvelupolun kuvaus.

Helsingin nuorten aloitejärjestelmää tutkitaan parhaillaan myös kahdessa opinnäytetyössä. Muotoilun (YAMK) opinnäytetyössä tutkitaan nuorten aloitejärjestelmän aloitteentekijöille tuottamaa vaikuttamisen kokemusta ja sitä miten järjestelmää tulisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin nuorten tarpeita. Työhön kuuluu aloitteita tehneiden nuorten yksilö- ja fokusryhmähaastatteluja. Yhteisöpedagogiikan (YAMK) opinnäytteessä keskitytään nuorten aloitteiden johdosta tehtyyn viranhaltijavalmisteluun ja siihen miten sitä tulisi kehittää, siten että aloitteiden käsittely ja edistäminen olisi tehokkaampaa. Molempien töiden tuloksia tullaan hyödyntämään aloitejärjestelmän kehittämisessä.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja  
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091  
johanna.laukkanen(a)hel.fi